

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vladislav Lavric împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

împotriva deciziei din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-1232/23
NR. PIGD 2-22072307-01-3ra-1912202)*

Admisibilitatea recursului. Articolul 246 din Codul administrativ.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (V. Chisilița)
Curtea de Apel Chișinău (G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan)

11 septembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 24 mai 2022, Vladislav Lavric a înaintat acțiunea în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale prin care a solicitat anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ favorabil.

2. În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în modul stabilit de legislația națională a depus actele la CTAS Rîșcani privind stabilirea, calcularea și achitarea pensiei potrivit vechimii de serviciu obținute în sistemul afacerilor interne. CTAS Rîșcani a emis Decizia cu nr. 92/2022/2358 din 15 martie 2022 prin care i-a satisfăcut parțial cerințele înaintate.

3. Nefiind de acord cu decizia CTAS Rîșcani, Vladislav Lavric a formulat către CNAS o cerere prealabilă prin care a constatat că: la stabilirea pensiei CTAS Rîșcani neîntemeiat i-a micșorat vechimea în serviciu care urmează a fi de 27 ani, respectiv quantumul pensiei a fost micșorat la 53% deși urmează a fi 56%; greșit a fost efectuat calculul privind salariul și sporurile obținute în ultimele 12 luni- nefiind luată în calcul suma de 526,50 primită în luna iulie 2021, ce constituie salariul achitat conform art.190 din Codul muncii, precum și suma de 7708,55 ce constituie salariul și prima achitată în decembrie 2020. Or, suma totală ar constitui 185 170,72 în comparație cu 176 935,67 calculată de către CTAS Rîșcani.

4. A menționat reclamantul că, potrivit alin.(2) din art.44 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544/23.06.93, pensia pentru persoanele menționate se calculează din: salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu, cu excepția plăților compensatorii și a

indemnizației bănești unice în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an.

5. Astfel a solicitat de la CNAS, dispunerea examinării cererii prealabile, emiterea actului administrativ cu satisfacerea cerințelor invocate. CNAS prin răspunsul cu nr. L-752/22 din 22 aprilie 2022, care a fost recepționat la 06 mai 2022 a susținut actul emis de către CTAS Rîșcani.

6. Consideră reclamatul că, actele emise de către CTAS Rîșcani și CNAS urmează a fi anulate în partea menționată și obligarea CNAS să efectueze calculul pensiei cu luarea în considerație a circumstanțelor precizate.

7. Solicită reclamantul declararea ca fiind ilegală decizia CTAS Rîșcani din 15 martie 2022 nr. 92/2022/2368 și răspunsul CNAS nr. L-752/22 din 22 aprilie 2022, cu obligarea CNAS, să efectueze stabilirea și calcularea cuantumului pensiei a lui Lavric Vladislav, cu achitarea pensiei, începând cu 13 noiembrie 2021, în cuantum de 56% din solda lunară luându-se în considerare certificatele eliberate de către Clubul sportiv Dinamo al Ministerului Afacerilor interne cu nr.1 din 07 decembrie 2021 și nr.14 din 06 decembrie 2021, Certificatul MAI cu nr. 10/28 din 06 decembrie 2021.

8. Prin hotărârea din 02 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea depusă de către Vladislav Lavric s-a admis S-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sector Rîșcani nr. 92/2022/2368 din 02 februarie 2022 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. L-752 din 24 aprilie 2022 emisă la soluționarea cererii prealabile. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual, prin care să dispună stabilirea și achitarea pensiei pentru vechime în muncă lui Vladislav Lavric în temeiul Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, începând cu 13 noiembrie 2021 în cuantum de 56% din solda lunară, ținând cont de plățile reflectate în certificatul nr. 1 din 07 decembrie 2021 eliberat de Clubul Sportiv „Dinamo” al Ministerului Afacerilor Interne și Certificatul nr. 10/28 din 06 decembrie 2021 eliberat de Ministerul Afacerilor Interne.

9. Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 24 februarie 2023, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii din 02 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în termenul prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ și la 20 iunie 2023 a prezentat motivarea apelului.

10. În speță, hotărârea motivată a fost comunicată apelantei la data de 25 mai 2023, iar motivarea apelului a fost depusă la 20 iunie 2023, adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrative.

11. Prin decizia din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 02 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

12. Instanța de apel a specificat că, din acțiunea înaintată și din poziția expusă în cererea prealabilă, se reține că, Vladislav Lavric, nu este de acord cu vechimea în muncă calculată de autoritatea publică vizată, de 26 ani 06 luni 16 zile, în temeiul căreia i-a fost stabilită pensie pentru vechime în muncă, în proporție de 53% din suma soldei primite înainte de concediere ori, pretinde că a prezentat acte confirmative a unei vechimi în muncă de 27 ani 00 luni 20 zile.

13. În condițiile speței, instanța de apel a apreciat că instanța de fond întemeiat a admis acțiunea reclamantului și a apreciat ca fiind ilegală decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sector Râșcani nr. 92/2022/2368 din 02 februarie 2022 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. L-752 din 24 aprilie 2022 emisă la soluționarea cererii prelabile. Or, la confirmarea unei vechimi în muncă pentru fiecare an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art.13 lit. a) al Legi nr.1544 din 23.06.1993, adică peste 25 ani de activitate, la fiecare an suplimentar, se adaugă 3% din sumele respective ale soldei. Iar, perioadele de activitate a lui Vladislav Lavric, indicate de către Ministerul Afacerilor Interne în Certificatul nr. 10/28 din 06 decembrie 2021, sunt confirmate și prin ansamblu de probe anexate la actele cauzei, inclusiv prezentate inițial autorității publice la stabilirea pensiei pentru vechime în muncă.

14. Instanța de apel a respins argumentul autorității publice apelante cu privire la faptul că, suma de 526,50 lei, reflectată în certificatul nr. 1 din 07 decembrie 2021 eliberat de Clubul sportiv Central „Dinamo” al MAI, nu urmează a fi inclusă în cuantumul pensiei de către organul de asigurări sociale, deoarece nu se încadrează în plăți cu caracter permanent. Or, suma de 526,50 lei nu poate fi atribuită la categoria indemnizații bănești unice, aceasta constituind salariu mediu a reclamantului Vladislav Lavric, pentru ziua respectivă, urmând incontestabil a fi luată în calculul cuantumului pensiei, efectuat de către organul de asigurări sociale.

15. La 13 decembrie 2023 CNAS a declarat recurs împotriva deciziei din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acestei și emiterea unei noi hotărâri.

16. În motivarea recursului a invocat că concluziile expuse în decizie sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, iar normele de drept material au fost interpretate eronat.

17. Recurenta susține că vechimea în muncă atinsă de intimat este de 26 ani 06 luni 16 zile (au fost calculate toate perioadele militare și cele civile, dar urmare a achitărilor de contribuții individuale), dar nu 27 ani 00 luni 20 zile, precum au inclus instanțele.

18. Prin referința din 20 decembrie 2023 intimatul Vladislav Lavric a solicitat de a declara inadmisibil recursul.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

19. Art. 244 alin. (1) din Codul administrativ:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

20. Art. 245 din Codul administrativ:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

21. Art. 245¹ alin. (1) și (3) din Codul administrativ:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

22. Art. 246 alin. (1) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților. Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. a¹) că,

recursul se declară inadmisibil în special când recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.245¹.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

23. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, copia deciziei motivate a fost notificată recurentei CNAS la data de 23 noiembrie 2023 (f.d. 91). Astfel, recursul depus la data de 13 decembrie 2023 este în termen.

24. Din analiza prevederilor legale citate supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

25. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

26. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate. Instanța de recurs atestă că motivele de casare invocate în recursuri, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

27. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător.

28. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

29. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

30. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

31. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

32. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6

procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39).

33. La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

34. În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

35. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 230 și 246 din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă